

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ ЛИСТЯ ЕВКАЛІПТУ ПРУТОВИДНОГО РІЗНИХ РЕГІОНІВ ЗРОСТАННЯ

Зубков Д.С.¹, Маслов О.Ю.¹

Наукові керівники: Комісаренко М.А.¹, Пужайчерда М.О.²

¹Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

²Державна наукова установа «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів»
НАН України
a0503012358@gmail.com

Вступ. Листя евкаліпту – *Eucalypti foliorum*, рослини, що належить до родини миртові – Myrtaceae є широко застосовуваною в сфері фармації лікарською рослинною сировиною, з нього виготовляють такі препарати, як: «Хлорофіліпт», мазі «Доктор Мом», «Гевкамен» та «Ефкамон», краплі «Бронхосан», таблетки «Пектусин», лінімент «Алором», аерозолі «Каметон», «Інгаліпт» та «Камфомен», також використовується для проведення ароматерапії.

Мета дослідження. Дослідити та порівняти хімічний склад ефірних олій з листя грузинського та тайського евкаліпту прутovidного за допомогою методу газової хроматографії з мас-спектрометрією.

Матеріали та методи. Об'єктами дослідження було листя евкаліпту прутovidного, різних країн походження: Грузія та Тайланд. Одержання ефірної олії проводили методом гідродистиляції. Наступним кроком було відділення компонентів ефірної олії від води методом екстракції з використанням гексану. Екстрагували суміш протягом двох хвилин, після чого злили нижню водну фазу, а верхній гексановий шар перенесли в окрему склянку.

Отриманий розчин ефірної олії в подальшому хроматографували. Аналіз, проводився газовим хроматографом Agilent 7890A GC System 5975C Inert з мас-селективним детектором. Поділ компонентів суміші проводили на капілярній колонці HP-5MS (5% Diphenyl) 30м x 0,25мм x 0,25мкм. Ідентифікація проводилася шляхом порівняння відповідних мас спектрів зі стандартними спектрами з електронної бібліотеки Nist 08. Тривалість аналізу склала 35 хвилин.

Результати дослідження. В результаті дослідження ефірної олії евкаліпту прутovidного з Грузії, на хроматограмі всього виявлено 41 речовину:

Сполука	Час утримування (хв)	Кількість (%)
Евкаліптол	10,105	34,51
2-норборнано	11,397	0,22
Транс-пінокарвеол	11,836	2,62
Борнеол	12,255	0,86
4-терпінеол	12,399	1,99
Пара-цимен-8-ол	12,5	0,23
Цис-пара-мент-1-8-дієн-2-ол	12,542	0,84
α -терпінеол	12,599	2,57
Вербенон	12,928	0,2
Транс-карвеол	13,004	0,48
Карвон	13,466	0,58
Геранілацетат	15,18	0,39
α -гуржунен	15,802	0,78
β -гуржунен	16,140	0,41
Аромадендрен	16,233	7,55

Алоаромандрен	16,508	0,79
γ-муурол	16,627	0,18
β-селінен/α-селінен	16,835	0,52
Леден	16,914	0,79
γ-селінен	17,879	1,14
Спатуленол	17,992	0,79
Вірідіфлорол	18,102	12,33
3,7,7-триметилбіцикло[4,1,0]гепт-3-ен-2,5-діон	18,273	1,95
Еremoфілен	18,408	0,68
Валенцен	18,704	1,19
β-евдесмол	18,898	12,96

Відповідно, на хроматограмі аналізу олії евкаліпту прутovidного з Таїланду наявні 49 речовин:

Сполука	Час утримування (хв)	Кількість (%)
Евкаліптол	10,124	33,44
γ-терпінен	10,428	0,24
α-терпінолен	10,924	0,27
β-ліналоол	11,053	0,12
Фенхол	11,4	0,4
α-камфоленаль	11,566	0,31
Транс-пінокарвеол	11,844	3,65
Борнеол	12,255	1,04
Пара-мент-1-ен-4-ол	12,399	1,41
Пара-мент-1,8-дієн-2-ол	12,545	0,68
α-терпінеол	12,604	3,58
Міртенол	12,706	0,32
4,6,6-Триметил-бицикло[3.1.1]гепт-3-ен-2-ол (Цис-вербенол)	12,928	0,14
Транс-карвеол	13,004	0,36
Транс-гераніол	13,418	0,53
Карвотанацетон	13,466	0,25
Карвакрол	14,192	0,24
Камфен	14,834	0,38
Геранілацетат	15,183	1,14
α-гуржунен	15,802	0,63
β-гуржунен	16,140	0,48
Аромандрен	16,235	6,8
Алоаромандрен	16,508	0,91
γ-кадінен	16,627	0,22
Еremoфілен	16,835	0,5
Леден	16,914	0,55
δ-гуржунен	17,772	2,71
β-маалієн	17,879	1,31
Спатуленол	17,992	0,86

Вірідіфлорол	18,104	11,89
2-етил-5,5-дифтор-4-(4-метоксифеніл)-3-метил-2-циклопентен-1-он	18,318	0,96
β -селінен	18,408	0,83
3,7,7-триметилбіцикло[4.1.0]гепт-3-ен-2,5-діон	18,512	1,14
Валенцен	18,704	1,11
α -евдесмол	18,907	11,33

Вказано лише сполуки, точність ідентифікації яких > 90%.

Серед виявлених в обох зразках сполук, більшість чинять муколітичну, протизапальну та антисептичну дію, використовуються у виробництві косметичних та парфумерних засобів, в тому числі застосовуються для проведення ароматерапії, проте можна виділити деякі речовини зі специфічною фармакологічною активністю: карвон – спазмолітичні та кармінативні властивості, використовується для покращення травлення та лікування диспепсії; валенцен – антиоксидантні властивості; β -ліналоол – седативні властивості; α -камфоленаль – анальгетична дія.

Висновки. За результатами експерименту було визначено що листя евкаліпту прутовидного, який ріс на території Таїланду має багатший хімічний склад, ніж листя аналогічного виду з Грузії, це скоріш за все пов'язано з різним кліматом в місцях вирощування взятих для дослідження зразків евкаліпту прутовидного.

ОЖИНА ЗВИЧАЙНА ЯК ДЖЕРЕЛО ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Іванова А.Д., Марченко А.О.

Науковий керівник: Комісаренко М.А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

a0503012358@gmail.com

Вступ. З останніх десятиліть минулого століття і по теперішній час зріс інтерес до лікування рослинами. На фармацевтичному ринку з'являється все більше рослинних препаратів. Препарати рослинного походження діють на організм людини через комплекси біологічно активних речовин і мікроелементів, а тому мають різноманітну дію на організм людини.

Мета дослідження. Дослідження літературних джерел що до складу біологічно активних речовин та використанню ожини звичайної з метою розширення фармакологічних властивостей та можливість використання її в якості джерел отримання нових лікарських засобів.

Матеріали та методи. Проведено інформаційний скринінг літературних джерел по використанню ожини звичайної.

Результати дослідження. У результаті дослідження складу ожини показує, що ягоди містять значну кількість вітамінів Е, К і С, приблизно 15%, 17% і 25% від рекомендованої добової потреби (RDA) відповідно. Мінеральний склад ожини широко представлений. Ягоди містять відносно високий вміст магнію (5-7% RDA), калію (5-8% RDA) і особливо марганцю (30-40% RDA), який може допомогти запобігти остеопорозу, контролювати рівень цукру в крові та зменшити симптоми епілепсії. Крім того, фермент, який міститься в ожині, допомагає